

Fehér az ég,
és ragyog a föld.
Nyugszik a rét,
és alszik a hegy...
(3. oldal)

Középső testvérek,
óvjátok magatok!
(5. oldal)

Kőrösi Csoma
Sándor – buddhista
szent és világhírű
tudós.
(14–15. oldal)

Napsugár-
naptár
2020-ra
(16–17. oldal)

NAPSUGÁR

1.

GYERMEKIRODALMI LAP • LXIV. ÉVFOLYAM • 707. SZÁM

2020. JANUÁR

BALAJTHY FERENC

Naptár- forgató

JANUÁR, január,
Sűrög-forog a naptár,
S jégvirágos ablakokban
Napok jönnek libasorban.

FEBRUÁR, február,
Gyenge még a napsugár,
De látod, már imitt-amott
Pityeregnek a jégcsapok.

MÁRCIUS, március,
Le is út, meg fel is út!
Itt a tavasz, egykettőre
Feljuthatsz a hegytetőre.

ÁPRILIS, április,
Szeszéyes, s kicsit dilis.
Bolond lyukból bolond szél,
Minden titkot kibeszél.

MÁJUS van, májusban,
Nem fázik a lábujjam.
Magas májusfára másznak,
S faluvégig is ellátok.

JÚNIUS, június,
Zöld mezőre most kifuss!
Legszebb virágos ruhádban
Fürödj meg az illatárban!

JÚLIUS, július,
Kék tóban úszik Ilus.
Lubickolnak a gyerekek,
A nád susog, béka brekeg.

AUGUSZTUS, augusztus,
Kókad a lomb, a bukszus,
Beléndek s a nadragulya,
Árnyékban delel a gulya.

SZEPTEMBER, szeptember,
Hol van egy bátor ember,
Ki az időt megállítja,
S az iskolát mind becsukja?

OKTÓBER, október,
Szürethez szorgos kéz kell!
Mustot kóstolgat a darázs,
Valóság ez, és nem varázs.

NOVEMBER, november,
Jó lenne nagy hóember.
Csendes, ködös éjszakában
Elbújhatnánk bundájában.

DECEMBER, december lett,
Jézus Krisztus megszületett,
Karácsonyi csillag ragyog,
S dudorásznak az angyalok.

2020 – Új kezdet és annak is a kezdete...

Az új évhez, új kezdethez
friss lendületet, fényt
és célokat kíván
a Napsugár!

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Hó alatt a város

Havazik, az egész város
egybefüggő takaró,
reggel óta szakadatlan,
egyvégtében hull a hó.
Betemette a házakat,
elfedte a tereket,
nem is látni semmit,
csak kacagó gyerekeket.
Önti fentről nagy zsákjából
télanyó a hópihét,
aki fázik, ne habozzon:
dörzsölje a tenyerét.

BERTÓTI JOHANNA

Elölről

Tegnap még tavaly volt,
milyen fura!
Tegnap még tánc volt
és heje-huja.
Ma már újév, január
elseje,
új kezdet és annak is
a kezdete.

Feladatból vár ránk
egész halom.
Szívünkben
ott lapul sok
újévi fogadalom.

A levegőben
téli várakozás.
A táj zúzmarás.
Őröl a malom, öröl:
kezdődhet minden
előlről.

KISS LEHEL

Békesség

Fehér az ég, és ragyog a föld,
hófehely képében angyalkák szállanak.
Fehér tejecskét titokba' tölt
hófehely-tiszta táljába a Nap.

Nyugszik a rét, és alszik a hegy,
a fenséges szarvas patája koppan.
Nyugszik a dal – míg közöttük megy –
a fenséges, ringó fenyősorokban.

Hófehely-tiszta táljába a Nap
fehér tejecskét titokba' tölt.
Hófehely képében angyalkák szállanak,
fehér az ég, és ragyog a föld.

SZŐCS MARGIT

Bemutakozás

Anyának Gabi vagyok,
apának Gábiel,
de te szólíts inkább
Harry Potternek.
Kedvenc játékom
a villanyborotva
(sajnos csak ritkán jutok hozzá),
kedvenc életem a palacsinta
sok nutellával,
kedvenc napom a vasárnap,
mert akkor nem kell
sehová menni,
például úszni
vagy angolórára.
Idéntől középcsoportos vagyok,
de egyáltalán nem szeretem
a *középet**,
mert a felnőttek csak
a nagyokra figyelnek,
vagy a nyálcsorgató
kicsiket kényeztetik.
Ilyenkor teljesen
kivetkőznek magukból,
burrognak, selypítenek,
szájukkal csücsörítenek,
de ha én próbálok meg
kicsi lenni,
rúgkapálok s gügyögök,
azonnal rámszólnak,
hogy ne idéetlenkedjem,
viselkedjem koromnak
megfelelően.
Nem tudom, mi egyebet
tehetnék,
hogy észrevegyenek.
Útálom, hogy mindenhol
*középgyerek** vagyok,
otthon nincs kivel játszanom,
a nővérem egészen nagy,
már *egyetemes**,
az öcsém pedig pelenkás,
nemrég kopott le
fejéről a *kozmosz**.

* A gyermeknyelv vicces tévedései:
középet – közepet; *középgyerek* – középső
gyerek; *nővérem egyetemes* – egyetemista;
csecsemő fején *kozmosz* – kozmó

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Középen állni

Ki nagyobb a kisebbnél és
kisebb a nagynál,
repetázik már ebédkor
minden kis adagnál.

Aki vénebb egy-két évvel
már egy óvodásnál,
a legeslegmagasabb csúszdáról is
már lecsúszikál.

Aki nem kamasz még,
az folyton korán kel,
nem verseng a délbe nyúló
délelőttel.

Néha öröklött ruhában jár,
de néha újbán,
Nem könnyű középen állni,
egyensúlyban.

LÁSZLÓ NOÉMI

Intés

Van egy ügyes-okos,
meg egy kicsi-édes,
egyedül én vagyok
közönséges.

Emennek tapsolnak,
amannak nevetnek,
eltűnhetek, ezek
meg sem keresnek!

Ha vérzik, majd eláll,
ha betört, majd beforr,
csak egy érző lélek
nem talál rám sehol.

Ülhetek, állhatok,
élhetek, halhatok,
középső testvérek,
óvjátok magatok!

KISS LEHEL

Öcsibátyus

A bátyámnak öccse vagyok,
az öcsémnek bátyja.
Az egyiknek kártyavár,
a másiknak kőbástya.

Kicsi vagyok, ám de nagy is.
Bonyolult ez, kérem!
A testvérség dobogóján
én állok középen.

A bölcs patak és a legközépső királyfi

Bundafüles Subanagy, a bölcs mackó a tisztáson megpillantott valakit. Egy fiú ült a fűben, tenyerével feltámasztotta az állát, s csak nézett, nézett három fekete vakondtúrást: az egyik kisebb volt, a másik nagyobb, középen pedig egy se nem kicsi, se nem nagy.

– Hát ezt meg mi lelte?

Odament a búslakodó legényhez, s köszöntötte illendően.

A fiú nagyot sóhajtott, de nem felelt. Fel se nézett.

Bundafüles fogta magát, odaült melléje, a mancsával pont úgy támasztotta fel az állát, mint ő, és a három vakondtúrást is úgy nézte. Még sóhajtott is hozzá.

Ültek, ültek, néztek, és sóhajtoztak. Egyszer csak megszólal a legény:

– Csúfolkodsz velem?

– Dehogy, dehogy! Azt akarom, hogy úgy lássak, ahogy te, és azt érezzem, amit te érzel.

– És jutottál már valamire?

– Ha jól látom – mondta a nagy subájú lassan, félig magának, félig a legénynek –, akkor ez a három vakondtúrás három elvarázsolt süveg: az egyiken hosszú toll lobog, a másikon rövid, a középsőn pedig se nem hosszú, se nem rövid. Ha pedig jól érzem a sóhajok

ízét, akkor ez a három süveg három királyfié, és te vagy közülük a középső.

– Hát persze! – derült fel a legény, de aztán megint lehorgasztotta a fejét. – Engem csak úgy emlegetnek az országban nagy ritkán, hogy „a trónörökös öccse”, a mesében pedig csak annyit szoktak rólam mondani, hogy „az sem járt jobban, mint a bátyja.” Bezzeg a kicsi királyfi...

– Hol vannak a testvéreid? – szólt közbe Bundafüles.

– Hol lennének? A nagyobbik a valóságba ment szerencsét próbálni, mert ott mindig a nagyoknak a legjobb. A kisebbik pedig a mesébe, mert ott mindenki vele tart. Csak nekem rossz egyformán mindenütt.

– No, no! Idehallgass: tavasztól nyárig én mindig a valóságból a mese felé tartok, ősztől meg vissza a valóságba. Tarts velem te is, és nem fogod megbánni.

– Jól van – mondta a középső királyfi. – Legalább meglátom, mire vitték a fivéreim.

Azzal felkerekedtek, Bundafüles subájába rejtette az imént süveggé változott vakondtúrásokat, s elindultak hetedhét ország ellen.

Mentek, mendégeltek, hegyre is, völgybe is, s mire az első sárga levelet lefújta a szél az ágról,

egy végenincs rengetegbe értek. Abban volt valahol a valóság és a mese határa. De bizony nem olyan könnyű azt megtalálni. Keresték erre is, keresték arra is, mindhiába. Egyszer csak éktelen nagy kiáltozást hallanak, s gondolták, hogy egy életük, egy haláluk, ők bizony megnézik, ki csap ilyen lármát ezen az elfeledett helyen, ahol még a madár se jár. A hangot követve csakhamar apró tisztásra jutottak, melyet éppen a közepén szelt ketté egy patak. Egyik oldalon is egy legény állt, a másikon is. Azok veszekedtek olyan rettenetesen, hogy a csupasz fül is belecsendült, a bundafül is.

– De hiszen ezek a testvéreim! – döbrent meg a királyfi.

– Hát ezeket meg mi lelte? – kíváncsiskodott a mackó.

Azzal egyenesen oda mentek hozzájuk, s köszön-

tötték őket. Nem éppen il-
lendően, hanem csak ahogy
lehetett: torkuk szakadtából.

– De jó, hogy ide találta-
tok – mondták egyszerre a
pataknál álló legények, mi-
közben mindketten igyekez-
tek túlharsogni a másikat. –
Már emberemlékezet óta itt
vitatkozunk a mese és a va-
lóság határán, s akik eddig
erre jártak, nem tudtak
igazságot tenni közöttünk.
Igaz, nem is igen mondhat-
juk el nekik a bajunkat,
mert nem tudunk meg-
egyezni, hogy ki beszéljen
először. Így aztán mindig új-
rakezdődik a vita, még mi-
előtt az igazságtevésre sor-
kerülne.

– Már pedig igazságot
tenni a legkönnyebb –
mondta Bundafüles Suba-
nagy nyugodtan. – Ilyenkor
csak az a dolgunk, hogy a
legbölcsebbre hallgassunk.
– Aztán még hozzátette: –
Már ha valóban igazságot
akarunk tenni.

– De hát éppen ezt akar-
juk! – kiáltották egyszerre a
vitázók, mert nem tudtak
megegyezni, hogy ki vála-
szoljon közülük.

– Hát akkor menni fog
minden, mint a karikacsa-

pás – kurjantotta el magát a
medve.

A patakban termett, erős
mancsával derékon kapta a
két legényt, és zsupsz, az
egyiket átlendítette a mesé-
ből a valóságba, a másikat
meg a valóságból a mesébe.

Egyszeriben nagy csend
lett a tisztáson. A legna-
gyobbik királyfi a mesében
már nem volt olyan bátor,
ezért inkább arra várt, hogy
a másik szólaljon meg. A ki-
csi királyfi is megszeppent,
mikor a valóságban találta
magát, s jobbnak látta, ha a
bátyja beszél előbb.

Egy darabig mindannyi-
an bölcsen hallgatták a
patakcsobogást. Aztán meg-
szólalt Bundafüles:

– Először a középső test-
véretek mondja el a pa-
naszát, azután majd titeket
is meghallgatunk.

– Nekem az a bánatom
– sóhajtott a középső király-
fi –, hogy se legnagyobb
nem lehetek, se legkisebb.

– Örülj annak, testvér,
hogy nem lehetsz nagy –
mondta a nagyobbik a
mese oldalán. – Mindenki a
kicsivel tart, jó tett helyébe
csak ő várhat jót, s végül
mindig hozzá adják a király-
lányt. Bárcsak a legkisebb
lehetnék!

– Örülj annak, testvér,
hogy nem lehetsz kicsi –
mondta a kisebbik is a való-
ság oldalán. – Mindenki csak
a legnagyobbra hallgat, ő
örökli a koronát, az atyai há-
zat, s végül mindig neki van
igaza. Bárcsak legna-
gyobb királyfi lehetnék!

– Úgy tudjátok meg
– mondta Bundafüles, s

olyanformán igazította meg
a subáját, mint valami
palástot –, hogy ez a világ
legbölcsebb patakja, ame-
lyikben most állok. Meg-
hallgatta, ahogy szép sorjá-
ban elmondtátok, ami a
lelketeket nyomja, most hall-
gassátok meg ti is igazságot
tevő válaszát.

Míg a királyfiak újra a
patakcsobogást hallgatták,
egymás után előhúzta a sü-
vegeket a subájából. A mese
oldalára szakadt legnagyobb-
biknak a rövidtollút tette a
fejére, a valóságban rekedt
legkisebbiknek a hosszú
tollút, a középsőnek pedig
azt, amelyiken a toll hosszú
is volt meg rövid is.

A többi elmagyarázta
nekik a bölcs patak, mely-
nek csobogását mindegyik
királyfi a saját oldaláról hal-
lotta. A legnagyobb megér-
tette, hogy rövid tollas va-
rázssüvegével most már
úgy próbálhat szerencsét a
mesében, mintha a leg-
kisebbik volna. A kicsi ki-
rályfi is megértette, hogy
hosszú tollas varázssüvegé-
vel úgy próbálhat szeren-
csét a valóságban, mintha
a legnagyobb lenne.

De a legboldogabb talán
mégis a középső volt, mert
neki a patak ezt csobogta:

– A te süveged tolla most
már nagyobb, mint a legna-
gyobbik királyfié, és kisebb,
mint a legkisebbiké. Úgy-
hogy mától fogva te leszel a
legközepű.

Bundafüles csak állt a
bölcs patakban, s nézte,
hogy az útjukra induló ki-
rályfiak visszaintegtenek
varázssüvegükkel.

Emma fája

Emma a kertben állt. Töprengett. Nem értette, miért pont olyan ő, amilyen. Nem is eléggé nagy, mint Sári, nem is eléggé kicsi, mint Mici, nem is eléggé... fiú, mint Samu. És akkor most még Franciska is beköltözött hozzájuk, akinek mondjuk nagy erénye, hogy nem veszekedik vele, de még ő is különleges valamiben, hiszen egy kismacska! Felpillantott az almafára. Az ő fája ez, apa akkor ültette, amikor megszületett. Azt mondta mindig rá, hogy csodafa.

– Persze, ez a fa is hogy megnőtt, sokkal magasabb lett, mint én – búsult a kislány.

Az őszi kék ég előtt az aranyló sárga levelek látványa simogatta a lelkét. Három levélke maradt még a fán. Emma hirtelen arra gondolt, egészen más lenne az élete, ha ő mondjuk Samu lenne, s berobogott a házba. Nem látta, ahogy a fájáról az egyik levél lassan a földre hull. Másnap reggel

Emma morcosan ébredt. Valaki rázta. Apa volt az... De hiszen őt mindig anya költi, simogatással, s azonnal kipattan az ágyból. De most meg se tudott moccanni. Végül valami furcsa morgás tört fel belőle, s feltápázkodott. Kitámolygott a konyhába. Tejbegríz illata lengte körül. Emma rajongott ezért az ételért, de most mégis émelygett az édeskés illattól. A konyhában már mind ott ültek. Sári, Mici, anya, apa, Emma. Emmaaaaaa???

– Naneeee, akkor én ki vagyok? – a kislány csak most pillantott le pókemberes pizsamájára és nagy kezére. – Samu lettem, juhééé! – s hirtelen elszállt belőle minden ólmos nehézség, vidáman készülődött az iskolába, hiszen a harmadikba járt. Az ajtónál majdnem lebukott, mert a pillangós cipőt akarta felhúzni. Anya észrevette, és megsimogatta a fejét.

– Fáradt vagy, Samukám, rosszat álmodtál? – kérdezte kedvesen, de Emma bárhog is akart válaszolni, nem tudott, csak a vállát vontta meg. Az iskolában aztán mindenben részt vett, mindig ő volt az első, aki felelt a tanci kérdéseire, ő jelentkezett a legtöbbet, csak amikor olvasni kellett, akkor lökte le a ceruzát a padról, és utánabukott, nehogy felszólítsák. A szünet-

ben fociztak. Emma-Samu szeretett volna odaszaladni kis barátnőjéhez, de máris beállították a kapuba. Jött a labda, s jöttek a szidalmak is, mindenfélének elmondták, ügyetlennek, tetűnek, ökörnek, bénának, s az egyik új osztálytársa szándékosan a fejének rúgta a labdát. Samu-Emma dühében sírt, várta, hogy vége legyen a szünetnek, az iskolának, szívesen ült volna a tanci ölébe, de az csak a vállát veregette meg. Otthon rosszkedvűen gubbasztott a szobában, előtte tornyosult a házi feladat. – Nem szeretnék Samuként élni – döntötte el. Inkább kicsi akarok lenni. S nem tudta, hogy az utolsó előtti levél épp akkor pergett le a fájáról. Reggel a félhomályban pislogott, várta, hogy a szülei ébresszék, de nem jött senki, pedig hallotta, hogy a testvérei már odakint motoszkálnak. Rántottaillatot érzett, s olyan erősen hasított bele az éhség, hogy felkiáltott. Mekkora volt a meglepetése, amikor ahelyett, hogy „éhes vagyok” azt mondta, hogy „miaúúúúúúúú”. Macska lett. – Húha – kiáltott, de ez megint csak valami nyávogásfélére sikeredett. Jött is anya, kis tálkában vizet hozott, és ölbe vette a kiscicát. Emmacska érezte, hogy a simogatástól minden porcikája berezeg, s ez egy mély, megnyugtató hanggá olvad össze. A macskává lett kislány dorombolt.

Aztán anya hirtelen letette, pár darab párizsikockát tett a tányérjára, és kiment, becsukva maga mögött az ajtót. Emmacska egyedül maradt. Apránként fedezte fel a nagyszobát, keresztül-kasul nyargalászott a bútorokon, mindenhová bebújt, pókhálóból szerzett menyasszonyi fátylat, aztán egyszer csak hatalmas fáradtság döntötte le, és úgy maradt, alva a szőnyegen. Saját bánatos nyávogására ébredt. Hiányzott neki a társaság, és a magány, mint valami ismeretlen vadállat cibálta belülről. Még sosem volt ennyire egyedül. A bánatba belealudt. Léptekre riadt fel.

– Megjöttek, végre, megjöttek! – rohant a szobaajtónak nyávogva. Mici kukkantott be a szobába, felnyalábolta, és hóna alá csapta a kismacskát, aki képtelen volt kiszabadulni húga öleléséből. Anya szerencsére észrevette, és rászólt a kislányra. A cicát ismét bezárták a szobába, bárhogya is könyörgött.

– Nem jó Francinak se lenni – búsult Emma, bárcsak volna még egy kívánságom, a mesében is mindig három van... Sose akarnék más bőrébe bújni!

Emma nem tudta, hogy abban a pillanatban hullott le fájáról az utolsó aranylevél, ezért örömteli csodálkozással ébredt másnap reggel a saját ágyában.

Örökbefogadás

Az erdő még nem heverte ki a vihar okozta károkat. A kidöntött fák úgy heverték szanaszét, mint asztalon a marokkójáték pálcikái. A bokrok szégyenlősen takargatták megtépázott lombjukat.

Teofil, a törpe kora reggeltől dolgozott, hogy járhatóvá tegye az erdei ösvényt. Erejét megfeszítve fűrészelte, aprította a hatalmas szálfákat. Delelt már a nap, fáradt volt, bosszúsan csapta földhöz kicsorbult fejszéjét.

Amikor kifújta magát, és újra kézbe vette a szerszámot, észrevette, hogy a fejsze okozta vágatból víz csörgedezik.

– Egy forrásra bukkantam! – derült fel, és belemerítette markát a picike mederbe, hogy csillapítsa szomját, majd álmódzva sóhajtott fel:

– Milyen könnyebbség lenne, ha volna egy lovam vagy legalább egy szamaram! Elvontathatnám velük a gigászi rönköket.

– Leszek én a lovad meg a szamarad – hallatszott egy vékonyka hang valahonnan a közelből.

A törpe körülnézett, de sehol nem látott senkit. Arra gondolt, hogy biztosan a kimerültség játszik vele. Kezébe vette a fűrészt, és folytatta a munkát. Homlokáról kitartóan csorgott a verejték. Nemcsak a ruhája ázott át, hanem a cipője is színültig telt vízzel.

– Kész vízesést verejtékezem – állapította meg elképedve.

Ám amikor jobban szemügyre vette cuppogó cipőjét, látta, hogy a lábbeli nem a verejtékével telt meg, hanem az újdonsült patakkal, melyet az általa feltárt forrás táplált egyre növekvő vízhozammal.

– Bokáig tocsogok a vízben! Miért nem tudsz más irányba folyni? – szolt mérgesen a patakra.

– Mert nem akarok – pimaszkodott az előbbi hangocska. – De ha békén hagyasz, segítek neked. Nem is örülsz?

Teofil meghökkenve pillantott a beszélő vízre, mely hirtelen a levegőbe ágaskodott, akár egy csörgőkígyó.

– Még hogy segítesz? – nevette el magát a törpe. – Hallatlan! Úgy látom, nem férsz a medredben. Tudathasadásod lehet, ha lónak vagy számarának képzeled magad.

– Ne légy olyan merev – mondta a patak. – Cseppfolyós a halmazállapotom, olyan formát ölthetek, amilyent akarok. Látod? Most például lóalakra váltok.

– Tényleg tudsz te valamit – ismerte el Teofil. – Ha valamikor lesz egy cirkuszom, felfogadlak a társulatba. De most folydogálj magadnak, nem érek rá veled foglalkozni, mindjárt beesteledik, és nem haladtam szinte semmit.

– Ne törd magad, a fahordás meg se kottyán nekem – jelentette ki a patak.

Abban a pillanatban félelmetes árrá duzzadt, az ösvény nyomvonalán haladva hátára kapta a kidőlt fákat, és néhány perc alatt az erdő túloldalára szállította mindahányat. Amikor kész volt, elapasztotta magát, és visszacsörgedezett Teofilhoz.

– Na, itt is vagyok – csacsogta.

Teofillal nem történt még ilyen csoda. Úgy eltátotta a száját, hogy megköszönni is elfelejtette a jótéteményt. Szédülten indult hazafelé.

– Nem vártam köszönetet, de azért lehetnél egy kicsit barátságosabb velem – csobogta csalódottan a víz a törpe mellett haladva.

A törpének csak most tűnt fel, hogy a patak melléje szegődött.

– Hálás vagyok, hogy segítettél, de most menj a magad dolgára, van nekem már patak, mit kezdhetnék veled? – próbált a patak lelkére beszélni.

– Vigyél magaddal, kérlek! – győzködte a patak. – Kedvelem a társaságod. Amikor terhedre vagyok, eltűnök, bűvópatak leszek. Látod? Pontosan így – mondta, s az-

zal a föld alá fúrta magát, mintha ott sem lett volna.

Teofil már azt hitte, hogy csak álmodta az egész képtelen históriát. De egy perc sem telt bele, újra hallotta maga mellett a csobogást.

– Mit szól majd a feleségem, Terka, ha egy patakkal állítok haza? – tűnődött magában, de nem volt szíve lerázni jótevőjét.

Nemsokára feltűnt előttük a törpe háza. Tuli, Teofil unokája közeledő nagyapját látva elébe szaladt.

– Nagyapa, távollétedben egy vaddisznó-konda feltúrta a csicsóka meg a medvehagyma-ágyásokat. Nagymama sír bánatában – újságolta a törpegyerek, majd a földre pillantva észrevette a folyóvizet.

– Nagyapa, kész patak folyik utánad! Honnan jöhet, amikor eső sem volt? – kérdezte izgatottan.

– A fejszecsapásom nyomán tört a felszínre. Ragaszkodott hozzá, hogy hazakísérjen – magyarázta Teofil.

– Te folyton ugratsz engem – bosszankodott Tuli, és bele akart taposni a vízbe.

Ám a patak fogta magát, és gyorsan tovaszaladt. Tuli meg utána. Így kergette jó ideig erre-arra, de elcsípni sehogy sem tudta. Végül feladta.

– Úgy viselkedik ez a víz, mintha saját akarata lenne – csodálkozott a törpefiú.

– Nemcsak akarata van, hanem kópésága is – toldotta meg Teofil, miközben a ház elé értek.

Terka, a törpefeleség a feldúlt ágyások mellett állt.

– Nézd, Teofil, kárba ment a rengeteg munkám, fáradságom – panaszkolta.

Közben a patak is odacsordogált.

– Honnan került ide ez a víz? – értetlenkedett Terka.

– Velem jött. Mostantól a mi patakunk. Örökbe fogadjuk – mondta Teofil.

– Minek nekünk két patak? Miért terelted ide? Inkább egy jó házörzőre lenne szükség, hogy elkeresse a garázdálkodó vadakat – mondta Terka.

– Nem tereltem, Anyjuk, jött az magától. Ha tudnád, mennyi mindenre képes! – bizonygatta Teofil.

– Hogyne, legfőképpen lábat áztatni, kertet előnteni... – sorolta Terka.

– Hidd el, házörzőnek is jó lesz – győzködte Teofil.

– Házörzőnek? Ez a vacak kis erecske? Egy vadmalac is könnyedén átugorja. Teofil, te a bolondját járatod velem.

– Hát akkor lásd, hogy nem beszélek félre – mondta határozottan a törpe, és elfütytyentette magát:

– Lábhoz! – kiáltotta.

A patak engedelmeskedett, Teofilhoz rohant, és a cipőjét nyaldosta. Terka szeme akkorára kerekedett, mint egy kókuszdió.

– Most pedig légy egy betörőre támadó házörző kutya! – parancsolta Teofil.

A patak duzzadni kezdett, veszedelmes véreb alakját öltötte magára, vadul ugrált, csaholt, ágaskodott. Tuli félelemmel vegyes élvezettel figyelte a jelenetet. Terkát a rosszullét környékezte. Teofil megsajnálta, nem feszítette tovább a húrt.

– Elég volt, apadj, szelídülj! – utasította a tomboló vizet, mely azon nyomban visszaváltozott szerény kis erecskévé.

Azóta is ott csörgedezik gazdái nyomában, Teofil társalkodója, Tuli legjobb játszótársa és Terka házi kedvence lett.

DÖME ZSÚZSA

Mátyás mindörökké

Egy-két-há'

A reneszánsz vagy humanizmus az embert helyezi figyelme középpontjába, aki vallásos, betartja a tízparancsolatot, buzgón imádkozik, de azt vallja, hogy a földi életben is meg kell teremtenünk boldogságunkat.

Ízig-vérig humanista, azaz reneszánsz ember volt Mátyás király is. Az egyház által megszabott erkölcsi normák szerint élt, de gondolkodásának középpontjában a művészet, a tudomány állt.

Örömét lelte a pompában, a vadászatokban, a palotája köré telepített virágoskertekben, hús parkokban, halastóban, labirintusban. Mágnesként vonzotta a szép.

Fényűző palotái lenyűgözték a külföldi látogatókat, akiknek Mátyás bálakat, estélyeket adott. Reneszánsz zenészeket s táncoktatókat fogadott fel, akik az akkoriban divatos társastáncra megtanították az udvarában tartózkodó előkelőségeket.

Mátyás király ugyanis arra törekedett, hogy egyre többen ismerjék meg Magyarországot, s híret elvigyék szerte a nagyvilágba.

Össze is sereglettek a népek a világ minden tájáról, hogy ismerkedjenek az új zenével, s táncórákat vegyenek Mátyás udvarában. Mátyás etette, itatta, elszállásolta őket. Megtehetette, mert visegrádi palotája háromszázötvennél is több szobát számlált.

Kényelmesen elfért minden vendég, akik a tágas termeket is úgy birtokba vették, mintha otthon lettek volna.

Mátyás király egy darabig élvezte a helyzetet, tet-

szett neki a nyüzsgés, a zenekari és táncpróba – egy-két-há', egy-két-há' – még a táncrend összeállításában is segédkezett, de amikor megunta az ismétlődő koreográfiákat, egy óvatlan pillanatban elillant, s palotája népes személyzetére hagyta a díszes társaságot.

Távozását szemfüles szolgálja sem vette észre, mert megtévesztése céljából nem az ő ruháját kérte kölcsön, hanem kivételesen a lovásziú gúnyját öltötte magára.

Úgye mondanom sem kell, hogy hova, merre ment?

Visegrádi palotája háromszázötvennél is több szobát számlált. Kényelmesen elfért minden vendég.

Már az erdő, a természet közelsége is megnyugtatta. Miért is nem adatott meg neki az egyszerűbb élet? Néhány röpke órácskát volt csak távol, de jót tett neki a levegő, testileg-lelkileg felfrissült, úgy folytatta útját.

Hirtelen azonban lelkiismeret-furdalása támadt: a külföldi vendégeket mégsem illik ilyen hosszú ideig várakoztatni. Nosza, nyakába vette a lábát, s meg sem állt a palotáig. Útközben a báltermében hallott dallamok zsongtak fejében, lába ritmusra lépett, egy-két-há', egy-két-há'.

Amint hazaért, első dolga volt, hogy bekukucskáljon az ajtón. Látja ám, hogy vendégei szabályos körtáncot lejtene, tánctánár nélkül, kívülről tudják már a lépéseket. Széttárt karral, örömmel ment hozzájuk, üdvözölni akarta őket, de amazok megvető pillantásokkal, gyanakodva méregették.

Hát elég néhány órás távollét, s már meg sem ismerik?

– Én vagyok az! A király! Én vagyok Mátyás, a magyarok királya!

A vendégsereg lesújtó pillantása kellett ahhoz, hogy ráébredjen: a lovászfíú öltözetét véletlenül magán felejtette.

Mátyásnak csavaros észjárása volt, abban a szent minutumban kivágta magát kínos helyzetéből.

– Egy kis karneváli előzetes – hajolt meg mosolyogva vendégei előtt. – Holnap lesz az álarcos jelmezbál! Hát nem emlékeznek? – járatta végig szemét szigorúan az ámuldozó előkelőségeken. – Csak nem felejtették el?!

A külföldieknek rémlett valami. Tényleg, mintha erről valamikor már lett volna szó! Nem kételkedtek Mátyás szavában, bizonyára úgy van, ahogyan ő mondja. Elvégre ő a király!

Izgatott rohangászás, lázas futkározás kezdődött. Szempillantás alatt szétrajzott a táncos lábú vendégsereg, hogy másokat megelőzve mielőbb jelmezt szerezzen magának. Néhányan a palotában tartózkodó művészekről, tudósoktól kértek kölcsön úri öltözetet, mások hajkurászni kezdték a kertészt, a vadászt, az írnokot, komornyikot, szobalányt, inast, építészeket, szakácsokat,

kuktákat, s elkunyerálták tőlük ruhájukat.

Amikor végre sikerült alkalmas öltözetet beszerezniük, még nem sóhajthattak fel. Hátra volt még a feketeleves. Elvégre álarcos jelmezbál lesz!

Az inas becipelt egy súlyos, vaspántos ládát, mely egy korábbi álarcosbál kellékeit s pálcákra rögzített maszkokat tartalmazott. Nehéz volt a válogatás, mert titokban kellett csinálni, nehogy felismerhetők legyenek. Volt, ki belemászott a ládába, onnan válogatott, más felmarkolt egy nagy halom álarcot, s szaladt vele pazarul berendezett szobájába, hogy ott az aranykeretes, földig érő tükör előtt kiválaszthassa az egyéniségéhez s jelmezéhez leginkább illőt.

S mielőtt az izgalom végső tetőfokára hágott volna, Mátyás komótosan leballagott az istállóba, hogy visszaadja lovászlegénye kölcsönvett uniformisát. A külföldi vendégek meg talán még most is válogatnának, ha a feneketlennek tűnő vaspántos láda időközben ki nem ürült volna.

Talán így volt, talán mégsem, nem tudhatjuk teljes bizonyossággal, mert egyik krónikáiról sem jegyzett fel erről a párját ritkító eseményről semmit. Isten tudja, milyen jelmezt viseltek, milyen álarc lehetett azokon is!

A MAGYAR BUDDHISTA SZENT

1. rész

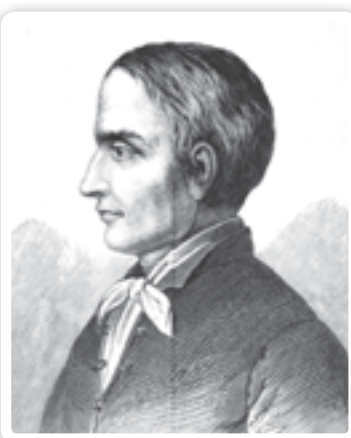
Kőrösi Csoma Sándor az első európai, akit Japánban megvilágosított szentnek nyilvánítottak. Sírja buddhista zarándokhely lett, Vietnámban emlékkoltárt, sztúpát emeltek a tiszteletére.

A tudományos világ Kalkuttától Londonig, Tokiótól Párizsig egy új tudományág, a tibetológia megalapítójaként tiszteli, aki a világon elsőként fordította angolra, értelmezte és rendszerezte a tibeti nyelvet, irodalmat és vallási tanokat.

Kőrösi Csoma Sándor világhírű nyelvtudós és buddhista szent.

Vajon mi mit tudunk róla?

Mindent! – vágják rá csomakőrösi olvasóim, akik büszkén őrzik emlékét. Szülőfaluja, Kőrös róla kapta a Csomakőrös nevet. A templom mellett álló mellszobrán sosem hervad el a virág. Évente megünneplik, nemzetközi konferenciákat tartanak, könyvek egész sorát adják ki a tiszteletére.

Kőrösi Csoma
Sándor

Kedves nyomkereső barátaim, nem lesz most szükségünk nyomolvasásra, kutatásra. Kőrösi Csoma Sándor életének, Kőrösről a Himalájáig vezető, sok ezer kilométeres útjának szinte minden lépését ismerjük. Nem adatokat, eseményeket keresünk, hanem emberfeletti erejének forrását, szellemi, lelki, erkölcsi nagyságának titkát.

Ehhez viszont ismernünk kell nagy útját: indulását, nagyívű pályáját, kitérőit, kényszerű vesztegléseit és az utolsó sorompót, mely a cél előtt megálljt parancsolt a rendíthetetlen vándornak. (Olvassátok el Korda István *A nagy út* című szívszorító regényét.)

Csoma Sándor 1784-ben született székely határőr-család hatodik gyermekeként. Szegények voltak, de a határőröket megillető nemesi címmel együtt egy sereg sorsformáló jellemvonással tarisznyálta fel a szülői ház: önérzet, büszkeség, meg nem hajló akarat, kitartás, önfegyelem, a hazát szolgáló áldozatkészség. Ezek mellé a Jóistentől kapta csillogó értelmét, páratlan memóriáját, nyelvtelhetségét. Első olvasásra, hallásra mindent megjegyzett, élete végére húsz nyelvet ismert.

Kőrösi Csoma Sándor útja

15 évesen 1799-ben 300 km-t gyalogolt apjával, hogy eljusson a nagyenyedi Bethlen Kollégiumba, ahol szolgadiákként kezdte, és megbecsült tanárként fejezte be tanulmányait. Szüntelenül dolgozott, tanult és tanított, már gyermekként megkezdte a tandíjra és az ellátására valót, sőt pazarlóbb diáktársainak ő adott kölcsön, és haza is küldött valamicskét.

Enyedi tanárai hatására született meg életcélja, amelytől semmi nem tántoríthatta el: megtalálni a magyarok őshazáját. Ám a finnugor származással szemben ő nem az Ural vidékén kereste a magyarok bölcsőjét, hanem Belső-Ázsiában, a jugarok (ujgurok) földjén, akik meggyőződése szerint a hunok leszármazottai. Csakhogy ezt bizonyítani kellett.

Így ér véget majd küldetésem, ha egyszer be tudom majd bizonyítani, hogy ellentétben a finn-magyar elmélet mellett kardoskodók megnyilatkozásaival, a magyar nép igenis Attila népe. (Kőrösi Csoma Sándor)

Ezért tanult, és edzette testét, jellemét. *Nekem sokan parancsolnak – mondta diáktársainak –, hadd parancsolhassak én is a gyomromnak. Ti is tehetnétek, de nincs akaratotok.* A kopasz földön vagy deszkán aludt, néha napokig egy korty vizet sem

ivott, édességet, szeszes italt soha, húst ritkán fogyasztott, eledele a „kollégium”-cipő, gyümölcs, öntött saláta, túró volt.

1816-tól Göttingenben perzsa és arab nyelvet, keleti kultúrát tanult, majd Horvátországban,

Zágrábban sajátított el több szláv nyelvet és nyelvjárást, mindezt azért, hogy felkészüljön ázsiai utazására.

1819 novemberében indult el Enyedről – gyalog, kis batyuval, kevéske pénzzel.

A mai utazó repülön cikázik minden ellen bebiztosítva, beoltva, GPS és Google nélkül egy tapodtat sem lépve, bőrdíj tömve, bankkártyáján a szükséges összeg. El sem tudjuk képzelni, és egy hétig sem bíránk ki azokat az embertelen körülményeket – fagyot, forróságot, éhséget, szomjúságot, bizonytalanságot, veszélyt –, amelyek között Kőrösi utazott, élt és dolgozott a következő 23 évben.

Bukaresten, Szófián át jutott el Konstantinápolyba, innen hajón Alexandriába, de a pestisjárvány miatt mindkét várost el kellett hagynia. Szíriából arab viseletben, egy karavánhoz csatlakozva Moszulba, a Tigris folyón csónakkal Bagdadba, innen 1820 októberében Teheránba ment.

Az ottani angol nagykövet támogatásával tökéletesítette angol és perzsa nyelvtudását, majd pártfogóinál hagyva iratait és végrendeletét, Szkander bég néven, perzsa ruhában utazott tovább a veszélyekkel tele Belső-Ázsia felé. Hosszú és kalandos útján 1822-ben érkezett Kabulba, majd Kasmíron át a nyugat-tibeti Ladakh királyság székhelyére, Leh városába.

Itt találkozott William Moorcrofttal, akinek biztatására és segítségével tanulmányozni kezdte a tibeti nyelvet és irodalmat – elsőként a világon.

De hiszen nem ezért vágott neki a nagy útnak! Talán feladta élete célját?

A választ együtt kell megtalálnunk.

Zsigmond Emese

(A második részt a februári Napsugárban olvashatjátok.)

Kövesd egyetlen apróságban Kőrösi példáját: ne egyél semmilyen nyalánkságot. Írd meg, meddig bírtad?

Havonta és év végén díjakat!
sorsolunk ki

Októberi nyertesünk a korondi IV. B osztály.

A megfejtéseket honlapunkon közöljük:
www.napsugar.ro/megfejtések.php

JANUÁR

- 1 Sz **Újé**, Fruzsina
2 Cs Ábel, Ákos
3 P Benjámin
4 Sz Angéla, Hunor
5 V Árpád, Simon
6 H Gáspár, Menyhért, Boldizsár
7 K Atilla, Attila, Etele
8 Sz Gyöngyvér, Szórény
9 Cs Marcell
10 P Melánia
11 Sz Ágota, Alpár
12 V Ernő

FEBRUÁR

- 1 Sz Csanád, Ignác
2 V Apor, Karolina
3 H Balázs, Nimród
4 K Janka, Csenge
5 Sz Taksony
6 Cs Dorottya, Dóra
7 P Tódor, Rómeó
8 Sz Aranka
9 V Abigél, Alex
10 H Elvira
11 K Dezső, Zete
12 Sz Lívia, Lília
13 Cs Ella, Linda, Kadocsa
14 P Bálint
15 Sz Kolos, Georgina
16 V Julianna, Marót
17 H Dónát
18 K Bernadett, Nemere
19 Sz Zsuzsanna
20 Cs Aladár, Álmos
21 P Eleonóra
22 Sz Gerzson
23 V Alfréd, Gyopár
24 H Mátvas, Solt
25 K Géza
26 Sz Dénes, Edina
27 Cs Ákos, Bátor
28 P Elemér
29 Sz

MÁRCIUS

- 1 V Albin, Levente
2 H Dalma, Magor
3 K Kornélia
4 Sz Kázmér
5 Cs Adorján, Olivér
6 P Leonóra, Frigyes
7 Sz Tamás
8 V Zoltán, Apolka
9 H Franciska, Fanni
10 K Ildikó
11 Sz Aladár, Szilárd
12 Cs Gergely

- 13 P Ajtony, Szende
14 Sz Matild, Pólika
15 V **Nemzeti ú.**, Kristóf
16 H Henrietta
17 K Gertrúd, Gyarmat
18 Sz Sándor, Ede, Káson
19 Cs József, Bánk
20 P Klaudia, Koppány
21 Sz Benedek, Bence
22 V Beáta, Horka
23 H Botond, Emőke
24 K Gábor
25 Sz Irén
26 Cs Evelin, Emánuel
27 P Hajnalka, Alpár
28 Sz Johanna
29 V Jónás, Márk, Laborc
30 H Zalán
31 K Árpád, Benő

- 1 Sz Hugó
2 Cs Aron, Ond
3 P Buda, Richárd
4 Sz Ambrus, Csaba
5 V **Virágvasárnap**, Vince
6 H Vilmos, Biborka
7 K Ármán, Orsolya
8 Sz Dénes
9 Cs Dömötör
10 P Zsolt
11 Sz Leó, Szaniszló
12 V **Húsvét**, Gyula, Alpár
13 H **Húsvét**, Ida
14 K Tibor
15 Sz Emese
16 Cs Csongor, Győző
17 P Rudolf
18 Sz Andrea, Ilma
19 V Emma, Kocsárd
20 H Apor, Tivadar
21 K Zsombor
22 Sz Csilla, Noémi
23 Cs Béla
24 P György, Györgyi
25 Sz Ajnácska, Márk
26 V Boglárka, Ervin
27 H Zita, Gyöngyvér
28 K Bulcsú, Valéria
29 Sz Péter, Tihamér
30 Cs Ibolya, Kitti, Buda

ÁPRILIS

- 1 Sz Hugó
2 Cs Aron, Ond
3 P Buda, Richárd
4 Sz Ambrus, Csaba
5 V **Virágvasárnap**, Vince
6 H Vilmos, Biborka
7 K Ármán, Orsolya
8 Sz Dénes
9 Cs Dömötör
10 P Zsolt
11 Sz Leó, Szaniszló
12 V **Húsvét**, Gyula, Alpár
13 H **Húsvét**, Ida
14 K Tibor
15 Sz Emese
16 Cs Csongor, Győző
17 P Rudolf
18 Sz Andrea, Ilma
19 V Emma, Kocsárd
20 H Apor, Tivadar
21 K Zsombor
22 Sz Csilla, Noémi
23 Cs Béla
24 P György, Györgyi
25 Sz Ajnácska, Márk
26 V Boglárka, Ervin
27 H Zita, Gyöngyvér
28 K Bulcsú, Valéria
29 Sz Péter, Tihamér
30 Cs Ibolya, Kitti, Buda

MÁJUS

- 1 P Etele, Jakab, Tétény
2 Sz Zsigmond
3 V **Anyák napja**, Irma
4 H Mónika, Flórián
5 K Irén
6 Sz Tamara
7 Cs Dalma, Gizella, Tünde
8 P Somogy
9 Sz Gergely, Gergő
10 V Antónia, Pálma
11 H Ferenc, Imola
12 K Pongrác
13 Sz Szervác, Mátka
14 Cs Bonifác, Bars
15 P Zsófia, Szonja
16 Sz Botond, Mózes
17 V Andor, Ede
18 H Erika, Erik
19 K Milán, Sára
20 Sz Hanna
21 Cs Szilárd
22 P Júlia, Rita
23 Sz Szabolcs
24 V Eszter
25 H Orbán
26 K Fülöp, Evelin
27 Sz Nándor
28 Cs Emil, Csanád
29 P Magdolna
30 Sz Janka, Johanna
31 V **Pünkösöd**, Angéla

- 1 Sz Hugó
2 Cs Aron, Ond
3 P Buda, Richárd
4 Sz Ambrus, Csaba
5 V **Virágvasárnap**, Vince
6 H Vilmos, Biborka
7 K Ármán, Orsolya
8 Sz Dénes
9 Cs Dömötör
10 P Zsolt
11 Sz Leó, Szaniszló
12 V **Húsvét**, Gyula, Alpár
13 H **Húsvét**, Ida
14 K Tibor
15 Sz Emese
16 Cs Csongor, Győző
17 P Rudolf
18 Sz Andrea, Ilma
19 V Emma, Kocsárd
20 H Apor, Tivadar
21 K Zsombor
22 Sz Csilla, Noémi
23 Cs Béla
24 P György, Györgyi
25 Sz Ajnácska, Márk
26 V Boglárka, Ervin
27 H Zita, Gyöngyvér
28 K Bulcsú, Valéria
29 Sz Péter, Tihamér
30 Cs Ibolya, Kitti, Buda

- 1 Sz Hugó
2 Cs Aron, Ond
3 P Buda, Richárd
4 Sz Ambrus, Csaba
5 V **Virágvasárnap**, Vince
6 H Vilmos, Biborka
7 K Ármán, Orsolya
8 Sz Dénes
9 Cs Dömötör
10 P Zsolt
11 Sz Leó, Szaniszló
12 V **Húsvét**, Gyula, Alpár
13 H **Húsvét**, Ida
14 K Tibor
15 Sz Emese
16 Cs Csongor, Győző
17 P Rudolf
18 Sz Andrea, Ilma
19 V Emma, Kocsárd
20 H Apor, Tivadar
21 K Zsombor
22 Sz Csilla, Noémi
23 Cs Béla
24 P György, Györgyi
25 Sz Ajnácska, Márk
26 V Boglárka, Ervin
27 H Zita, Gyöngyvér
28 K Bulcsú, Valéria
29 Sz Péter, Tihamér
30 Cs Ibolya, Kitti, Buda

JÚNIUS

1 H **Pünkösöd, Gyermeknap**

- 2 K Kármén, Anita
3 Sz Klotild
4 Cs Ildikó, Bulcsú
5 P Rózsa, Kund
6 Sz Emőke, Norbert
7 V Róbert
8 H Medárd, Tomaj
9 K Félix
10 Sz Margit
11 Cs Barna, Barnabás
12 P Villő, Virág, Sebő
13 Sz Antal, Anetta
14 V Vazul
15 H Jolán, Vid
16 K Arany, Zsind
17 Sz Laura, Töhötöm
18 Cs Levente, Viola
19 P Gyárfás
20 Sz Keve, Zajzon
21 V Alajos
22 H Paulina, Döme
23 K Zoltán, Hajna
24 Sz Iván
25 Cs Vilmos, Koppánd
26 P János, Pál
27 Sz László, Ünőke
28 V Irén, Iringó
29 H Péter, Pál
30 K Bese, Tihamér

NADSVICÁD

JÚLIUS

- 1 Sz Annamária, Renáta
- 2 Cs Ottó
- 3 P Kornél, Soma
- 4 Sz Berta, Ulrik
- 5 V Emese, Sarolta
- 6 H Csaba, Ung
- 7 K Dónát, Tarján
- 8 Sz Ellák, Teréz
- 9 Cs Lukrécia, Vera
- 10 P Amália
- 11 Sz Nóra, Lili, Csengele
- 12 V Izabella, Dalma
- 13 H Jenő
- 14 K Örs, Ulrik
- 15 Sz Henrik, Örkény
- 16 Cs Enikő, Valtér
- 17 P Endre, Elek
- 18 Sz Cecília, Frigyes
- 19 V Emília, Alfréd
- 20 H Illés, Bátor
- 21 K Dániel, Daniella
- 22 Sz Mária-Magdolna
- 23 Cs Lenke
- 24 P Kinga, Kincsó
- 25 Sz Kristóf, Jakab
- 26 V Anna, Panna
- 27 H Olga, Györk, Tardos
- 28 K Ince, Délcseg
- 29 Sz Bea, Márta, Flóra
- 30 Cs Judit, Jutta, Csala
- 31 P Oszkár

AUGUSZTUS

- 1 Sz Boglárka, Szerény
- 2 V Lehel
- 3 H Hermina, Bács
- 4 K Domonkos
- 5 Sz Krisztina, Zita, Kende
- 6 Cs Berta, Bettina
- 7 P Ibolya, Csiperke
- 8 Sz Gusztáv, Sudár
- 9 V Emőd
- 10 H Lőrinc, Bianka
- 11 K Zsuzsa, Tiborc
- 12 Sz Klára, Delinke
- 13 Cs Csongor, Ipoly
- 14 P Marcell, Özséb
- 15 Sz Mária
- 16 V Ábrahám
- 17 H Jácint
- 18 K Ilona
- 19 Sz Huba
- 20 Cs **Szent István**, Vajk
- 21 P Sámuel, Hajna
- 22 Sz Menyhért, Ella
- 23 V Bence, Farkas
- 24 H Bertalan, Vázsoly
- 25 K Lajos, Koppány
- 26 Sz Endre, Rita
- 27 Cs Gáspár, Kincsó
- 28 P Ágoston, Mózes
- 29 Sz Beatrix, Erna
- 30 V Róza, Rózsa, Szalárd
- 31 H Erika, Bella

SZEPTEMBER

- 1 K Egyed, Egon
- 2 Sz Rebeka
- 3 Cs Hilda, Szende, Turzó
- 4 P Rozália
- 5 Sz Alpár, Lőrinc, Viktor
- 6 V Ida, Zakariás
- 7 H Regina, Ivor, Ugocsa
- 8 K Mária, Adrienn
- 9 Sz Ádám
- 10 Cs Ákos, Hunor, Mikolt
- 11 P Jácint
- 12 Sz Mária, Ibolya, Agárd
- 13 V Kornél, Csele
- 14 H Szeréna, Roxána
- 15 K Enikő, Melitta, Báta
- 16 Sz Edit, Pille
- 17 Cs Ludmilla, Zsófia
- 18 P Diána
- 19 Sz Hajnalka, Vilma
- 20 V Melinda, Kál
- 21 H Máté, Ilka
- 22 K Mőric, Mór
- 23 Sz Etelka, Tekla, Pöske
- 24 Cs Gellért, Zóbor
- 25 P Adorján, Kende
- 26 Sz Juszttina, Balassa
- 27 V Albert, Adalbert
- 28 H Vencel, Csoma
- 29 K Mihály, Uzonka
- 30 Sz Jeromos

OKTÓBER

- 1 Cs Malvin
- 2 P Petra, Imola
- 3 Sz Helga, Sebős
- 4 V Ferenc
- 5 H Atilla, Aurél
- 6 K Renáta, Kadosa
- 7 Sz Amália
- 8 Cs Etelka, Koppány
- 9 P Dénes
- 10 Sz Gedeon, Szellő
- 11 V Brigitta
- 12 H Miksa
- 13 K Kálmán, Batu
- 14 Sz Helén, Livia
- 15 Cs Teréz, Táltos
- 16 P Gál
- 17 Sz Hedvig, Szilamér
- 18 V Lukács
- 19 H Nándor, Ferdinánd
- 20 K Irén, Vendel, Villám
- 21 Sz Orsolya, Inngó, Zselyke
- 22 Cs Előd, Tilda
- 23 P **Nemzeti ü.**, Gyöngyvér
- 24 Sz Salamon
- 25 V Blanka, Bianka
- 26 H Demeter, Dömötör
- 27 K Szabina
- 28 Sz Simon
- 29 Cs Nárcisz, Zenő
- 30 P Kolos, Vitéz
- 31 Sz Farkas

NOVEMBER

- 1 V Marianna, Itala
- 2 H Ilka, Ingrid, Turul
- 3 K Győző
- 4 Sz Károly, Karolina
- 5 Cs Imre
- 6 P Lénárd, Méhike
- 7 Sz Rezső, Rudolf, Türije
- 8 V Zsombor, Lehel
- 9 H Tivadar
- 10 K Delinke, Réka
- 11 Sz Márton, Kaplony
- 12 Cs Jónás, Aba, Csát
- 13 P Szilvia, Bulcsú
- 14 Sz Aliz, Berke
- 15 V Albert, Lipót
- 16 H Ödön
- 17 K Hortenzia, Gerő, Érd
- 18 Sz Jenő, Kartal
- 19 Cs Erzsébet, Zsóka
- 20 P Jolán
- 21 Sz Ilma, Olivér, Uz
- 22 V Cecília, Csilla, Nyék
- 23 H Kelemen
- 24 K Emma, Flóra
- 25 Sz Katalin, Csete
- 26 Cs Árpád, Virág, Kötöny
- 27 P Elemér, Leonárd
- 28 Sz Stefánia
- 29 V **Advent 1. u.**, Taksony
- 30 H András, Andor

DECEMBER

- 1 K Elza
- 2 Sz Aranka, Melinda
- 3 Cs Ferenc, Olívia
- 4 P Borbála, Boróka
- 5 Sz Vilma
- 6 V **Advent 2. u.**, Miklós
- 7 H Ambrus, Anyos
- 8 K Mária
- 9 Sz Gyöngyi, Bojta
- 10 Cs Judit
- 11 P Árpád, Lehel
- 12 Sz Gabriella
- 13 V **Advent 3. u.**, Luca
- 14 H Huba
- 15 K Detre
- 16 Sz Aletta, Etelka
- 17 Cs Lázár, Olimpia
- 18 P Ákos, Augustza
- 19 Sz Viola
- 20 V **Adu. 4. u.**, Domonkos
- 21 H Tamás
- 22 K Anikó
- 23 Sz Győző, Viktória
- 24 Cs Ádám, Éva
- 25 P **Karácsony**, Kerecsen
- 26 Sz **Karácsony**, István
- 27 V János
- 28 H Apor, Kamilla
- 29 K Tamara, Üdvöske
- 30 Sz Dávid, Zoárd
- 31 Cs Szilveszter, Szittya

Rejtvénypályázat

Balogh József versével kívánunk nektek minden jót az új évben. A vers utolsó sorát, a rejtvény megfejtését ti küldjétek el nekünk, ha szeretnétek részt venni pályázatunkon. **A Rejtvénykirály**

Kívánok én hitet, kedvet,
szép szerelmet, hű türelmet,
utakhoz fényt, csodát, álmot,
békességes boldogságot,
magyar szót és égre kéket,
emberarcú emberséget,
verseket, célt, igazságot,
daltól derűs, jobb világot,
bokrok mellé társnak fákat,
napfényt, amely el nem fárad,
tekintetet szembe nézve,
éjt meg nappalt soha félve,
kézfogásos tiszta csöndet,
.....

VÍZSZINTES

1. A megfejtés
6. Menyasszony
8. Végh Ferenc monogramja
10. Becézett Edit
12. Fából készült csomagoló-eszköz
14. Király franciául (ROI)
15. Végül harap!
16. Hegység Tuszánál fölött (CSOMÁD)
18. Textilhulladék
19. Evezni kezd!
20. Földet forgat
21. Fel tud emelni
22. A nyelv alapegysége
23. Ugye magánhangzói
24. Dongó teszi
26. Pénzérték románul
28. Végül kell!

FÜGGŐLEGES

29. Becézett Enikő
30. OBAÉ
31. Spanyol sziget (IBIZA)
33. Kiss Zsolt monogramja
34. Férfi blúz
1. Élesen emelkedő oldal jelzője
2. Arra a helyre csábít
3. Focibíró „hangszere”
4. Orosz Tamás monogramja
5. Angol igen
6. Nyújtsd ide
7. Rajzolni kezd!
8. Hegylánc (VONULAT)
9. Nézz csak ide
11. Kacsavégek!
13. ÁÁRE
14. Románia gépkocsijele

17. Fúvós hangszer
18. Vés
20. Fa nyúlvánnya
22. Szép, ..., legszebb
25. NI
26. Málta és Bulgária gépkocsijele
27. DIÖ
28. Vajon ez?
30. A közepén kong!
32. Igaz Béla monogramja

1	2	3	4	L	5	B	O	6	7	A	8	9
10				11			12	13			14	
15				16		17				18		GY
19			20			21			22	SZ		23
24		25			26				27		28	
29				30				31		32		J
33			34	I			L	T				!

VAJNÁR ILONA rejtvénye

Az októberi rejtvénypályázat győztesei: Hampel Richárd, Torda; a marosvásárhelyi Dr. Bernády György Iskola III. D osztálya; a szilágycsehi II. A osztály.

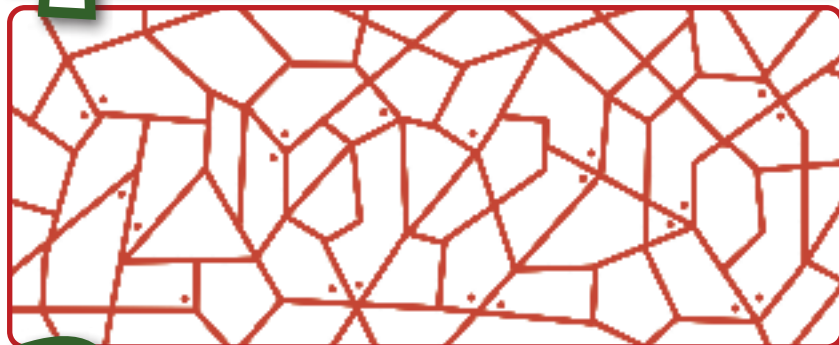
Havonta és év végén díjakat!
sorsolunk ki

A megfejtéseket honlapunkon közöljük:
www.napsugar.ro/megfejtések.php

Találd ki!

1

Satírozz be minden olyan felületet, amelyben pöttyöt találsz.

2

Olvasd össze a kezdőbetűket. Ügye te is jól mulattál?

100

– Miért hoztad haza ezt a varjút?

– Meg akarom figyelni, tényleg 300 évet él-e.

...

– Az én kutyám csak rágott ételt eszik.

– Na és ki rágja meg neki?

– Ő maga.

...

– Peti, egyedül fogtad ezt a nagy halat?

– Nem. Két giliszta is segített.

...

– Peti csodahalat fogott.

– Az meg milyen?

– Ahányszor mesél róla, mindig nagyobb és nagyobb lesz.

...

A kismoly először repül ki a szekrényből. Amikor hazatér, mamamoly megkérdi:

– Na, milyen volt odakint?

– Remek! Óriási tapsvihar fogadott!

3

Mitől ijedt meg a hóember? Kiderül, ha ceruzával összekötöd a pontokat a számozás szerint.

Decemberi megfejtések

1. Karácsony, énekóra, felelés, tündér, tigris, ponty, párna, Sári, Ernő, kerékpár

2. Boldog Karácsonyt!

Kvak és a jégvirág

Egy meleg
lehelet, és „elhervad”
a jégvirág.

Itt áll az új esztendő előttünk, mint egy üres papírlap – töltsük meg együtt színes rajzokkal, történetekkel, hiszen a természet tengernyi csodát, titkot tartogat számunkra. Mindig mondogatom: a természet a legkiválóbb művész, minden hónapban új alkotását mutatja meg nekünk, ha figyelmesek vagyunk, és meglátjuk a szépet mindenben.

Az igazi művészi alkotás egyedi, nincs két egyforma vers, festmény vagy dallam. A természetben sincs két egyforma hópehely, levél, ujjlenyomat vagy zsiráf minta.

Van úgy, hogy a kép többet mond minden szónál. Ilyen a természetnek az a művészi alkotása is, amelyet januárban mutatok be nektek.

Ki mondta, hogy télen nincs virág? Ott nyílik az ablakon, de gyorsan figyelj meg, mert a melegtől hamar eltűnik.

Gyerekbéka koromban nagyon szerettem reggelente bámulni az ablakon a parányi jégkristályok szerteágazó, indázó mintáit. Mindig más formát fedeztem fel, olykor egy száját nagyra tátó szörnyet (1. kép), máskor hosszú szárú virágokat (2. kép), repülőt vagy madarat az égbolton (3. fotó), esetleg fenyves erdőt a hegytetőn (4. fotó).

Ti mit láttok kirajzolódni a jégvirágból? Rajzoljátok le, és küldjétek el nekem, nagyon kíváncsi vagyok. Nem lesz könnyű dolgokat, mert a mostani ablakok annyira hőszigeteltek, hogy ilyen jégvirágok alig képződnek rajtuk. A jégvirág nem más, mint apró zúzmara-csoda. Azért csoda, mert nagyon sok tényező befolyásolja képződését és formavilágát. Egyik fontos tényező, hogy az ablaküveg vékony legyen. Másik feltétel, hogy bent meleg és párás legyen a levegő, kint viszont fagypontra, azaz 0 fok alá essen a hőmérséklet. Ilyenkor

a szobában lévő meleg levegő a hideg ablak felé áramlik, itt lehűl, és a benne levő nedvesség pára formájában lecsapódik az ablaküvegre. Az ablak üvegén lévő pici karcolásokban megfagy, és elkezdődik a kristályosodás.

Az 1. fotón látni a páracseppet, amely megfagyva díszleg a jégvirág csodás rajzolatai között. Minél nagyobb a szoba páratartalma, és minél hidegebb van kint, annál bonyolultabb és cifrább lesz a jégvirág formája.

Remélem tetszenek a nektek „szedett” jégvirágok. Várlak benneteket legközelebb is, addig is járjatok nyitott szemmel, és figyeljétek a természet apró jeleit, amivel nekünk üzen. BRRREKKK!

Írta, rajzolta, fényképezte
KOVÁCS RÉKA RHEA

Béres Alexandra
Barbara,
Szatmárnémeti

Rajzoltátok,
fényképeztétek le
a természet
„műalkotásait”.

Fekete Zsuzsánna,
Kézdiszentkereszt

Borbély Bettina,
Nagyvárad

Oroszlán Márk,
Marosvásárhely

Câmpean Riona
Rebeca,
Dés

Az élővilág építészei

Földünk legcsodálatosabb építményeit nem emberek, hanem növények és állatok hozzák létre. Egyes élőlények képesek felhőkarcolókat, légkondicionált toronyházakat, bonyolult úthálózatokat, óriás városokat létrehozni a föld felett vagy a föld alatt. Az élővilág építészei nem egyszerű építőmunkások, hanem valódi építészszenik, mérnökök.

Égbe szökő tornyok

Az Amerikai Egyesült Államok területén élő örökzöld mamutfenyők égbe szökő tornyok. „Testüket” milliárdnyi elfásodott szilárdító szövet évszázadok alatt építette magasra. Egyes példányaik a 110 métert is meghaladhatják, ami egy 40 emeletes tömbház magasságának felel meg. A Redwood Nemzeti Parkban áll a legmagasabb, a Hyperion névre keresztelt fenyőóriás. Több mint 1200 évig „épült”, s napjainkra elérte a szédítő 116 métert.

Hidak és átkelők

A hídépítés mesterei a vándorhangyák. Dolgozóik önmagukból készítik el a hidat. Vándorhangyák százezrei kapcsolódnak össze, hogy segítsék társaikat a közlekedésben a táplálékforrás és a hangyaboly között, ha azokat egy nagyobb mélyedés választja el egymástól. A társaikba kapaszkodó hangyák által alkotott hídcsodák fontos dologra tanítanak bennünket: összefogva bármilyen akadály és mélység áthidalható.

Gátak és várak

A kanadai hód többféle kategóriában is kiemeltetendő lenne az „építészet mestere” címmel. Építményeihez maga termeli ki a vaskos fatörzseket, ezekből gátat készít, s az így keletkezett kis tóban megépíti bevehetetlen hódvárát, melynek víz alatti bejárata és titkos vészkijárata is van. A gát és a vár elválaszthatatlan épületegyüttes: a gát magasságával szabályozható a víz szintje, amivel a hód biztosítja, hogy várának bejárata mindig víz alatt legyen. A nálunk élő hód nem épít várat, lakását a partfalakba ássa.

Óriás városok kéményei

A kutatók egy Nagy-Britannia méretű természetvédelmi komplexumot fedeztek fel Brazíliában. A rovarok föld alatti járataiból felszínre hordott homokkupacok olyan nagy kiterjedésűek, hogy az űrből, műhold-felvételeken is jól látszanak. Ezek a halmok valójában kéményként működnek, a sivatag közepén létesült föld alatti város ugyanis nagy hőingadozásnak van kitéve. A kürtőkben keringő levegő kiegyenlíti a nagy hőmérséklet-különbségeket, s a vár belsejében a **termeszek** állandó hőmérsékletben, légkondicionált „kuckóban” szorgoskodnak.

Furcsa emlékművek

A kék-lugasépítő madár hímje különös építményt készít csupán azért, hogy a tojót elcsábítsa. Földbe szúrt ágakból és fűből két párhuzamos falat emel, s e falak köré mindenféle kék színű tárgyat hord össze: tollat, gyümölcsöt, műanyag hulladékot. Az építményt a csábítás után elhagyja, s az sokáig díszleg az erdő közepén mint a szerelem emlékműve. Magát a fészket persze a tojó építi fel később.

Alagutak, aluljárók

A **közönséges vakond** az alagútépítés mestere. Évente akár 30–100 méternyi, beomlásbiztos alagúttal is bővíti járatrendszerét. Az általa ásott aluljárókban később más élőlények is szívesen meghúzzák magukat: hajléktalan cickányok, pockok, lódarazsak, békák, egerek, patkányok szállójává válhatnak az elhagyott vakondjáratok. E számunkra láthatatlan, föld alatti építmény irányát és kiterjedését csak a vakondtúrárok árulják el.

Kisköpe

Soroljátok fel minél több olyan állatfajt, amely fészket épít magának!

Októberi nyertesünk Körmeny Nikolett Melánia, Nagybánya.

A megfejtéseket honlapunkon közöljük:
www.napsugar.ro/megfejtések.php

Havonta és
 év végén
 díjakat!
 sorsolunk ki

Én iskolám,

köszönöm most neked...

(Ady Endre: Üzenet egykori iskolámba)

A XVI. századtól van iskolánk

A mi falunkban, Zabolán, már a XVI. századtól római katolikus parochiális iskola, a XVII. századtól pedig református iskola is működött. 1870-ben a falu előljárói elhatározták, hogy a felekezeti iskolák összevonásával községi iskolát alapítanak.

1876-ban a magyar kormány, valamint a zabolai tehetős emberek adományaiból új, községi iskolát építettek a falu központjában. Az akkor látványos épületnek számító iskola földszintjén két termet és két tanítói lakást, az emeleten négy tágas tantermet rendeztek be. Demény István helyi jogász 1892-ben minden ingó és ingatlan vagyonát a községi iskolára hagyta. Az iskola szomszédságában levő lakását tanítói lakásnak ajánlotta, kertjét pedig azzal a kikötéssel hagyományozta az iskolának, hogy gyümölcstermését a kisgyermekek kapják, zöldségeskertjét pedig a gazdasági ismeretek elsajátítása keretében a tanulók műveljék meg.

Az első világháború idején gróf Mikes Árminné Bethlen Klementina nem messze az iskolától árvaházat létesített a hadiárvák részére, ahol a gyerekek ellátásban és iskolai oktatásban részesültek. Több mint ötven éve az árvaház épületében előbb magyar tagozatos óvoda, majd az elemi iskola működik.

Hagyományainkat szeretettel és odaadással őrizük és éljük meg, ugyanakkor újakat is teremtünk.

Szeptember 30-án megünnepeljük A Magyar Népmese Napját. Igyekszünk „mesés” feladatokkal színessé és emlékezetessé tenni ezt a napot.

Az adventi időszakban sok kézműves foglalkozást szervezünk, bevonva a szülőket és a falu lakóit is. Az elkészült díszekkel feldíszítjük az osztályter-

meket. Advent idején minden nap kapunk valamilyen izgalmas feladatot, örömet szerzünk egymásnak és a szüleinknek, így lelkiileg is készülünk a kis Jézus születésére.

A farsangi időszak a másik kedvencünk, közösen készítjük el a farsangi szalmabábot, Illést. Húshagyó kedden végigvonulunk a falun kereplőkkel és más zajgatókkal figyelemztetve, hogy vége a farsangnak, kezdődik a böjti időszak. A farsangi műsor után el-égetjük a bábót, elűzzük a telet, és várjuk a természet újjászületését.

Ezt követően készülünk a Húsvétra, tojást festünk hagyományos és új technikákkal.

Június 1-jén gyereknapot tartunk: ügyességi vetélkedőket szervezünk, játszunk, szalonnát sütünk az iskola udvarán.

A rátermett tanulók furulyázni is tanulhatnak, s az évzáró műsoron bemutatják a tanult énekeket. Elemistáink már előkészítő koruktól járnak néptáncoktatásra, ahol a hagyományos ének, zene és mozgáskultúra elsajátítása mellett közösséggé is kovácsolódnak. Július első szombatján a nagyobbakkal együtt részt veszünk Csíksomlyón az Ezer Székely Leány Napján. Harmadik osztályos koruktól a gyerekek jelentkezhetnek cserkésznek, egy év próbacserkészlet után pedig letehetik a cserkészesküt.

Gyakran ellátogatunk a helyi Csángó Néprajzi Múzeumba, minden tanév végén szervezünk osztálykirándulást, hogy megismerjük szűkebb és tágabb szülőföldünket, természeti és épített értékeinket.

Iskolánk tanulói szívesen méri össze tudásukat a tantárgyversenyek helyi és körzeti fordulóján. Néhányan a megyei és az országos versenyekről is díjakkal térnek haza.

Nagy szorgalommal és szeretettel olvassuk a Napsugár és a Szivárvány gyermeklapokat, beküldjük a megfejtéseket, rajzainkat, kézimunkáinkat. Büszkéek vagyunk, hogy gyakran jelennek meg munkáink, és nyerünk a Napsugár pályázatain.

Összeállította a zabolai
alsó tagozatos iskola
5 fős tanítói közössége:
Szigeti Éva, Luka Izabella,
Jakabfi Enikő, Fejér Ágota,
Harai Erzsébet

KÖSZABÓCSA üzenetei

Weöres Sándorral együtt kívánok mindnyájunknak az új esztendőben „hétköznapi erőt, munkát, ünnepre parádét, kéményfüstbe disznósonkát, zsebbe csokoládét”. Az én kívánságom már teljesült, hiszen ősz óta téli levelek érkeznek tőletek. Köszönök minden sort, rajzot, fényképet, kézimunkát, és máris sorolom küldőiket: **Ambrus-Mátyás Kincső**, Csíkdánfalva; **Székely Anna**, Négyfalu; **Balogh Zsófia**, Marosszentgyörgy; **Dobos Kinga**, Csíkközmező; **Tanka Sophie**, Kiss Amália, Bíró Ilka, Marosvásárhely; **Farkas Júlia Tímea**, Marosszentkirály; **Papp Orsolya Szonja**, Maroskeresztúr; **Kosztándi Kinga**, János Andrea, Esztelnek; **Kocsis-Feri Benjámin**, Sarmaság; **Fodor István**, Barót;

Kiss Adrienn, Nyárádszereda; **Zsigmond Dóra**, Vita Viktória, Disznajó; **Andrașoae Dániel-Dávid**, Diósd; **Fazakas Norbert**, Gyulakuta; a **nagyvárad** Szent László Líceum IV. B; a **zilahi** Mihai Eminescu Iskola III. D; a **marosvásárhelyi** Európa Gimnázium IV. D, a Dr. Bernády György Iskola III. C, az Al. I. Cuza Iskola IV.; a **négyfalusi** Zajzoni Rab István Líceum III., IV; a **szatmárnémeti** M. Eliade Iskola IV.; a **csíkszeredai** Művészeti Líceum IV. B osztálya; a **segesvári** III. B; az **árpádi** IV.; a **szilágybagosi** IV.; a **marosszentkirályi** III. B; a **szilágycsehi** II.; a **csíkbánkfalvi** III.; az **esztelneki** IV.; a **gelencei** III. B; a **börvelyi** IV.; a **zabolai** III.; a **mezőfényi** IV.; a **nyárádszeredai** III. B osztály; **olthévízi** olvasóink.

● *Hármas összevont osztályom örömmel fogadja a Napsugárt és a Szivárványt. A kicsik kedvence a kézimunka és rajz oldal, a nagyok a természet és történelem rajongói. Elkészítettük a Kiskertész rovatból tanult madáretetőket. **Kúrti Csilla** tanító néni és **bogdándi** osztálya*

● *Nem fázik a fülünk! A színes-puha téli sapkákat **László Mária** tanító néni vidám nebulói készítették a **székelyudvarhelyi** Tamási Áron Gimnáziumban.*

● ***Czirmay Júlia** tanító néni **dési** osztálya öt éven át volt olvasónk, levelezőtársunk, szorgos rejtvényfejtőnk. Talán ötödikesként is kezükbe kerül egy-egy Napsugár, és örömet szerez nekik ez a megjelenés.*

● *Köszönjük a kiskertész felszerelést, amit tavalyi bélyeggyűjteményünkért kaptunk ajándékba. Elültettük a magokat, és türelmetlenül várjuk, hogy kikeljenek. **Kerekes Laura** tanító néni **aranyosgyéresi** osztálya*

● A sepsiszentgyörgyi Mikes Kelemen Líceum II. C osztálya a tavaly a Szivárványt, ebben a tanévben a Napsugárt olvassa kitartó lelkesedéssel. A Rejtvénypályázat megfejtésén is közösen dolgoznak – írta **Galaczi Olga** tanító néni.

● Az idén is nagy lelkesedéssel gyűjtjük a Napsugár-bélyegeket. Alig várjuk minden hónapban az új Napsugár-híreket. Az érmi-hályfalvi IV. D osztály és Nyakó Melinda tanítónő

● Két éven át a Szivárványt, másodikosként a Napsugárt várja szeretettel osztályunk minden tanulója. Ígérjük, hogy a rajzok és munkáink mellett megfejtéseket is küldünk. **Szabó Gyöngyi** tanító néni Szilágycsehből

Olvass,
és küldj
rajzot róla!

Olvastak, és rajzot küldtek róla: **Olasz Júlia, Zilah** – Fodor Sándor: Csipike; **Fazakas Norbert, Gyulakuta** – Mindentudó Dongó, népmese; **Szántó Papp Mátyás, Marosvásárhely** – Szőcs Margit: Boldizsár repülő meseszőnyegen

Kötő Balázs a kolozsvári Apáczai Csere János Líceumba, **Laczkó Erzsébet** tanító néni osztályába jár. Harmadikosként nagyon készül a Napsugár Öttusa Bajnokságra, de emellett óvodás kora óta focizik a Dribli Klubban, érmei nagy részét pedig futóversenyeken szerezte.

Sportolj,
és küldj fényképet
magadról!

Maszat Művész és a januári alkony

Halvány, egyszínű vagy színes háttéren kirajzolódó, éles, sötét rajz – az utóbbi hónapokban több hasonló, hangulatos munkát kaptam néhány olvasómtól, inasomtól. Most a többieket is bátorítom, próbálják ki ezt az egyszerű és hatásos technikát akvarellal, temperával, filctollal vagy akár színes ceruzával. A téma lehet a természet vagy a város, a falu egy-egy részlete.

- 1 – Lengyel Noémi, Marosvásárhely
- 2 – Hőgye Krisztián, Szilágycseh
- 3 – Németi Nóra Eszter, Szatmárnémeti

**Havonta és
év végén
díjakat!**
sorsolunk ki

Várom
téli alkonyt ábrázoló
rajzodat. Havonta egy
alkotót vagy osztályt jutal-
mazunk, év végén a
legművészebbeket
díjazzuk.

Októberi nyertesünk:
Székely Anna, Négyfalu

Papp Orsolya
Szonja,
Maroskeresztúr

Csiszér Viola,
Nyárádszereda

Bartalis Netti
Székelyudvarhely

Madaras Dalma,
Gyergyószentmiklós

Baricz Katinka,
Csíkszereda

Január műhelyében

Nemcsak a madarak, mi is örülünk a szép, hasznos és természetbarát kézimunkának.
Máthé Delinke tanító néni ákosfalvi osztálya ágakból barkácsolt madáretetőt.

Nem hordja fenn az orrát, csak örül a havazásnak.
A kollázshóember **Bogáti Alice Zita tanítónő** kendi osztályában készült.

A gyergyószentmiklósi Fogarasy Mihály Iskolában **Ambrus Katalin és Benedek Ibolya tanító nénik** osztálya átlátszó műanyagpalackból, papírgombócból és zokniból varázsolt hóembert.

A kék háttéren
fehéren ragyog
a jegesmedve
bundája.
Bunău Irén tanító néni
árpádi osztályá-
nak munkája.

Tintával bekent hólyagos fóliával
is lehet havas háttérrel pecsételni –
üzenik **Finna Enikő tanító néni**
negyedikesei Tordáról.

Kérdezzétek a felnőtteket, és készítsétek
el a családfákat úgy, mint **Ladó Klaudia,**
Mag Ottilia tanító néni lövétei diákja.
Kívánjuk, hogy minden évben új ágat
hajtson, lombosodjon a családfátok.

Irkafirka

Négy évszak van,
az egyik a tavasz.
Ritkán beborul,
de a nárcisz kivirul.

A nyár meleg,
megtelik a medence.
Nem tudunk úszni,
de a fűben lehet kúszni.

Az ősz lombhullató
és sokszor sárgító.
Érik a mogoró.
Az ősz tényleg nagyon jó!

A tél vacogtató,
nagyon sok a hó.
Kint lenni érdemes,
ha vár a forró kakaó.
Hadnagy Csilla,
Kolozsvár

Hull a szép, pelyhes hó,
Szánkózni volna jó,
De mivel nincs sok hó,
Nehezen csúszik a szánkó.

Jó lenne egy ló,
Hogy húzza a szánkót,
De mivel nincs ló,
Így jó lesz nagyapó.
Török Irisz,
Szatmárnémeti

Itt a tél, itt a tél!
Szépséges fehér!
Eljöttél!
Vártunk! Vártunk!
Sokat kiáltottunk!
Örülünk, hogy eljöttél.
Te szépséges, öreg tél!
Oprişan Noémi, Dés

Dobos Kinga,
Csíkkozmás

Itt a tél, itt van újra,
minden gyerek nagyon várta.
Domboldalon nagy a hó,
csúszik rajta a szánkó.

Hógolyóznak a gyerekek,
amíg kedvükre lelnek,
hóembert is építettek,
vígán, boldogan nevetnek.
László Johanna,
Esztelnek

Vígán vártam már a telet,
Ami végre elérkezett.
Gyúrtam három hógombócot:
Kettő kisebb és egy nagyobb.
Két pontot a szemének,
Seprűt meg a kezének.
Murkot tettem az orrának,
Sálat meg a derekának.
Így készült el a hóember,
Akit minden gyerek kedvel.
Molnár Alexa Henrietta,
Zilah

Hull a hó, hull a hó,
nyomot hagy a patás ló.
Sok a hó, sok a hó,
éjjelente virító.
Puha hó, puha hó,
szánkó csúszik, csuda jó.
Hideg hó, fagyos hó,
didereg a kiscsikó.

Boros Bianca,
Nagykároly

Molnár Klementina,
Kápolnásfalu

Oláh Beatrix,
Aranyosgyéres

Máté Nikolett,
Sáromberke

János Erzsébet osztálya a szatmárnémeti Bălcescu–Petőfi Iskolából:

Ez a tél idén nálunk térdig ér! Ez életem eddigi legnagyobb hava. Szánkózni mentünk, és egy fa éppen az én utamba került. Ő győzött, én meg leestem a szánkóról. Jó, hogy ilyen hosszú és havas telünk van.

Kocsis Bencze

Ilyen csodálatos még sohasem volt a tél. A házak előtt sorakoznak a hóemberek. Végre kedvünkre játszhatunk a hóban. Olyan csodálatos minden, mint egy álom. Azt sem bánnám, ha örökké tél lenne, mert a hó eltakar minden csúf dolgot a világban.

Iván Cynthia

Annyi hó van itt lent,
Mint felhő az égen fent,
A gyermekek szánkóznak,
Néhányan hógolyóznak,
Ők még szeretik a telet,
Az öregek utálják a jeget.

Bauer Mátyás

Repül a szánkó, hullik a hó,
Képen vág egy hógolyó,
Talpam alatt jég szikrázik,
Márk vagyok, ki sosem fázik.

Sibian Márk

Itt van már a tél,
Néha fúj a szél,
Sok gyermek téli sportot űz,
Másoknál bent lobog a tűz.

Jó, hogy ez a kedves tél
Minden évben visszatér,
Hozza a havat magával,
Mehetek szánkázni apával!

Strugurel Krisztina

Borszéken sízni voltunk,
másztunk, csúsztuk,
felvonóztunk.
Síre álltunk
s le is estünk,
móka, kacagás volt
minden percünk.
A hegytetőről
gyorsan jöttünk,
estére sibajnokok lettünk.
Hógolyózni
volna kedvünk,
de már régen hazaértünk.

Zsigmond Dorottya,

Disznajó

Békési Tamara,
Mezőfény

Hull a hó csöndesen,
Háztető csillog a völgyben,
Ihlet száll a festőbe
E szép tüneményen.

A tó vize befagyott,
Korcsolyázok egy nagyot,
Ablakokban jégvirág,
Gyönyörű téli világ.

Németi Nóra Eszter

Porkoláb Szilvia,
Nagyszalonta

Mi az a fehér dolog, apa,
Tán nem sok kis angyalka?
A fejünk fölött elrepülnek,
Máris kapjunk el egyet.

Hópelyheket láttál, fiacskám,
Ez csodás látvány.
Rengeteg száll fejünk felett,
Csodáld meg nagyon őket.

Balázs Nimród,
Gyergyószentmiklós

E lapszám
támogatói:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

KÉSZÜLT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG

BETHLEN GÁBOR
ALAP

RMDSZ
COMMUNITAS
ALAPITVÁNY

Címlap:

László Richárd
Ámon Márk,
Marosvásárhely

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.

Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő, nyomdai előkészítés: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.

Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.

E-mail: naps.sziv@napsugar.ro. www.napsugar.ro. Telefon/Fax: 0264/418001

A lapok árát a következő bankszámlákra várjuk: Cont IBAN: O45RNCB0106026602080001

B.C.R., CLUJ vagy RO70BTRL01301202P90961XX S.C. NAPSUGÁR– EDITURA S.R.L.

CUI: 210622. Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

A NAGY HÓDÍTÁS

Egy hegymászó naplója

5. rész

Írta: Darabont Eduárd • Rajzolta: Jánosi Andrea • A szöveget gondozta: László Noémi

A következő nap hajnalán, alighogy felszállt a sűrű köd, a korai fényben aranyló hegycsúcsot pillantottam meg. Az Ama Dablam! A hegy lassan, méltóságteljesen bontakozott ki a ködből, szinte el sem hittem, hogy ott van. Gyönyörködtem benne, és tudtam, hogy pár nap múlva a csúcs felé veszem utam.

A keskeny ösvényeken felfelé haladva utat kellett hagyni a szent állatoknak, a jakoknak. A serpák figyelmeztettek, hogy mindig a domb felé húzódjunk el a jakok elől, különben a mélybe lökhetnek. Ezek a jámbor, te-

hénszerű állatok csodálatos teremtmények. Hordják a nehéz terepen a súlyos csomagokat, tejet adnak, a húsuikat megeszik, a gyapjukat megszövik, az ürüléküket forró köveken megszárájtják, és avval fűtenek, mert a Himalájában alig van fa.

Az október nem Everest-mászó szezon, így az első, 5364 méter magasan fekvő pihenőtáborban egyetlenegy sátor sem volt. Tavasszal, az igazi mászószézonban több száz sátrat is felhúznak itt. A Himalájában nyárra esik a monszunidőszak, esővel, köddel, rossz idővel. Hegyet mászni tavasszal és ősszel ajánlatos. Ebben a magasságban az emberi szervezet hamarabb fárad, ereje fogytán, gyakoriak a gyomor- és fejfájások. Ám megfelelő táplálkozással, elegendő folyadékot fogyasztva, lassan, de biztosan haladhatunk előre.

Én leginkább fokhagymalevest és rizset ettem, csínján bántam az otthonról hozott táplálékkal. Egy kis tábla szalonnát, négy szál vékony kolbászt és két konzervet az Ama Dablamra tartogattam.

Sisak és fejlámpa

Vágjátok ki a bélyeget, és ragasszátok nevetek mellé az osztály közös gyűjtőlapjára.

Ára 4 lej

KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR ANYANYELVI VETÉLKEDŐ

1. Mekkora a két melléknév serege?

Gyűjtsetek rokon értelmű szavakat, szólásokat, hasonlatokat.

NAGY: _____

KICSI: _____

2. Célozz pontosan

Hogy nyilad, mondanivalód pontosan célba találjon, a szavak sorrendjére is figyelned kell. Azt, ami fontos, a mondat elejére tesszük, és nagyobb nyomatékkal hangsúlyozzuk.

Rakjátok össze a szavakat ötféle sorrendben aszerint, hogy a kérdés éppen mire irányítja a figyelmet.

kettéhasadt / hasadt ketté, a tordai hegy, épp akkor, nagy robajjal, Isten erejéből

Mi történt? _____

Mi hasadt ketté? _____

Mikor hasadt ketté? _____

Hogyan hasadt ketté? _____

Mitől hasadt ketté? _____

Szólj, szám!

1. Újév: _____, új év: _____. Mindkét alak helyes, de nem ugyanazt jelentik. Írjátok a vonalakra, az idén milyen számok illenek ehhez a két fogalomhoz.

2. Ami beköszöntött, az az **új esztendő**. Amitől elköszönünk, az a **régi év**? Javítsátok ki a hibás kifejezést, és keressetek még összetett és képzett szavakat, kifejezéseket, amelyekben szerepel a megtalált **régi** jelentésű szó.

3. Mai, idegenből torzult, értelmetlen köszönőszavacskáink, a **szia**, a **heló**, a **csá**, a **cső** eltemettek sok-sok tartalmas, tisztelettel és szeretettel teli, régi köszönésformát. Másképp köszönt a gyermek és felnőtt, a férfi és nő, az érkező, a távozó és a maradó, az úr és a szolga, a falu és a város népe, a pap és a hívek, a különböző felekezetek. Gyűjtsetek össze minél többet a régi és a ma is használatos magyar köszönésekből.

Októberi nyertesünk a gyulakuti III. osztály.

A megfejtéseket honlapunkon közöljük: www.napsugar.ro/megfejtések.php

**Havonta és
év végén
díjakat!**
sorsolunk ki

KURUTTY ÁLTALÁNOS MŰVELTSÉGI VETÉLKEDŐ

FAJÁTÉK. Az állatok hat olyan szót rejtettek el a hálóban, amelyekkel a FA elő- vagy utótagként összetett szót alkot. Keressetek minden irányban, és írtok le a megtalált szavakat!

K	K	Ü	B	M	E	Y	S
R	O	T	S	Z	R	Ö	T
D	H	R	A	Z	T	I	Ö
E	U	E	H	G	B	K	L
R	O	K	C	A	V	S	G
M	J	H	E	A	D	N	Y
I	H	U	I	P	I	É	M
F	E	N	Y	Ö	G	M	K

Az állatok büszkék a nevükre. Csak azokat a szavakat ismerik, amelyekben nevük is szerepel. Melyek ezek? Írjátok a megfelelő helyre!

nyúl talp
ló fül
lúd láb
kecske szem
szamár szívű
tyúk farok

	összekötött haj
	begyűrődött lapsarok
	bőrkeményedés a lábon
kecskeláb	fűrészbak
	lapos emberi talp
	gyáva

BRENYÓ MIHÁLY ORSZÁGOS PONTSZERZŐ MATEMATIKAVERSENY

1. feladat

Tegyél a számok közé műveleti jeleket – ha kell, zárójeleket – úgy, hogy az eredmény 1; 2; 3; 4; 5 illetve 6 legyen!

$$5 \quad 5 \quad 5 \quad 5 =$$

2. feladat

Pisti a 23 fős IV. A osztály tanulója. Matematikaórán arról beszélgetnek, hogy 10 illetve 15 Ft-ot hányféleképpen hozhatnak az iskolába 1, 2, 5 és 10 Ft-os érmékben. Kiszámolják,

hogy 10 Ft-ot éppen 10-féleképpen. Vita alakul ki arról, hogy másnapra tud-e az osztály mind a 23 tanulója különböző módon hozni 15 Ft-ot. Válaszolj! Indokolj! (Különböző lesz két diák pénze, ha nem minden pénzerméből rendelkeznek azonos darabbal.)

3. feladat

Folytasd a következő sorozatot négy számmal! Írd le a talált szabályt is!

2; 6; 24; 28; 112; ...

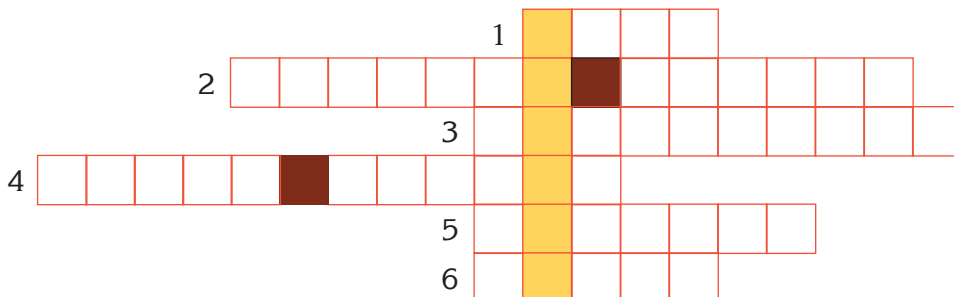

BARANGOLÁS EURÓPÁBAN

A magyar himnusz

Európai barangolása során Kószabósza megismerhette a különböző országok himnuszát is. Számunkra legkedvesebb természetesen a magyar himnusz, melynek különös tisztelettel adózunk január 22-én.

Fejtsétek meg a keresztrejtvényt, a megfejtést írjátok a hiányos mondatba!

A himnusz egy nép 1 szeretetének kifejezője is. Január 22. a magyar 5 napja. 1989 óta ünnepeljük arra emlékezve, hogy a kézirat szerint 2 1823-ban ezen a napon fejezte be a Himnusz megírását. A vers első szava: 6. A vers megzenésítője 4. Ez a vers nemzeti 3 is.

A vers címe:, *a' Magyar nép zivataros századaiból*.
Ez lett Magyarország állami himnusza.

FÜRKÉSZ HELYESÍRÁSI ÉS NYELVHELYESSÉGI VERSENY

1. Az összetett szavak azonos tagját Fürkész Peti titkosírással írta. A kód, hogy minden betű a magyar ábécében öt követőt jelöl.
Írd le az összetett szavakat!

pl. hó dzs ly á dzs p fia

hóember

emberfia

ház sz dzs sz ö ablak

fekete p h f o fütty

szem ú ű dzs f golyó

papír r a p j a n kígyó

csiga k e ő c ö ház

2. Egészítsd ki a következő szólásokat, közmondásokat a megfelelő, mennyiséget jelölő szóval!

_____ lúd disznót győz.

_____ szónak is egy a vége.

_____ bolond, _____ csinál.

_____ pecsétes titok

_____ fecske nem csinál tavaszt.

_____ ésszel, mint erővel.

3. Fejtsd meg a betűrejtvényt!

CSpL

Megfejtés: _____

MESÉK SZÁRNYÁN MESEVETÉLKEDŐ

Olvasd el a Napsugar honlapján **Bajor Andor** *A tücsök ajándéka* című meséjét: www.napsugar.ro/napsugar_melleklet.php

1. Olvasd el a hirdetéseket! Kiét nem találsz?

Bármilyen eseményt, összejövetelet vidámabbá varázsolok csodálatos muzsikámmal. Csak hívjon, és elhúszom a nótáját.

Ajándéktárgyak, élelmiszerek elrejtését, tárolását vállalom jutányos áron.

Őrző-védő állást válllok.
Jelszó: se ki, se be.

A. tücsök

B. magtárnok

C. kapus

D. zsák

2. Hány igaz állítást olvashatsz?

A tücsök ajándékot vitt a hangyáknak.

A kapuban álló őr a tücsök régi padtársa volt.

A főmagtárnok örömmel fogadta a tücsköt.

A tücsök zsákjában finom mag meg köles volt.

A hangyák elvették a zsákot, a tücsköt pedig kipenderítették.

A.1 B.2 C.3 D.4

3. Haladj a nyilaknak megfelelően a csillagtól kezdve!

*	É	N	A
I	G	E	H
S	M	Z	O
Á	T	A	R

Ki mondta?

A. a tücsök

B. a kapus

C. a főkapus

D. a magtárnok

Mit gondol...

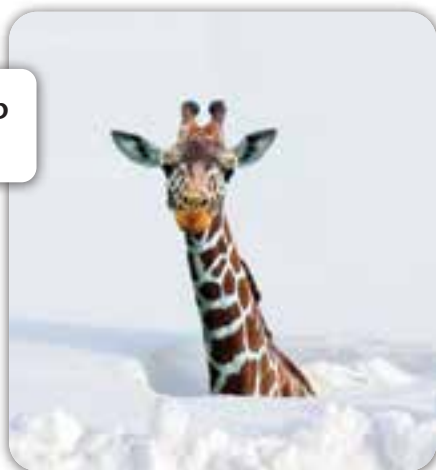
a zsiráf? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

Mit gondol a mocsári hód?

Az októberi képünkhöz érkezett ötletekből:

- Aki bújt, bújt, aki nem, nem, én megyek!
- Fúj, de csúnya, látni sem akarom!
- Ha én nem látom a sást, vajon ő sem lát engem?
- Jaj, ez a horrorfilm nem nekem való...
- Nem vagyok süni! Hogy téveszthettek össze a kis tuskéssel?
- Remélem, ha én nem látom a tancit, ő sem lát engem. Nem készültem várépítésből.
- Hol a napszemüvegem? Vakítóan süt a nap!

Fekete Csenge, Iszlai Emőke, Szegedi Roland, Mezőfele;

Jakab Barbara, Miklós Andrea, Szegedi Anita, Ivó;

Szakács-Mátyási Aba, Szócs Kristóf, Szabó Ádám Zsolt, Marosvásárhely;

Szabó Szilárd, Szövérfi Réka, Seprőd; a bogdándi II–III. osztály